

1. Decese la Stammheim

„Este ora zero și 38 de minute. Aici Radio Germania cu o știre importantă. Cei 86 de ostatici răpiți de teroriști împreună cu un avion Lufthansa au fost eliberați. O confirmă un purtător de cuvânt al Ministerului de Interne de la Bonn. Un comando special al Poliției de frontieră a declanșat la ora zero o acțiune pe aeroportul din Mogadiscio. După primele informații, trei teroriști ar fi fost uciși.“

După două minute, programul nocturn al postului ARD a repetat știrea. Era marți, 18 octombrie 1977. La etajul șapte al penitenciarului Stuttgart-Stammheim era de pază Hans Rudolf Springer la detinuții Andreas Baader, Gudrun Ensslin, Jan-Carl Raspe și Irmgard Möller. Stătea în cabina de pază separat de detinuți prin pereți, zăbrele și uși. Cu ajutorul monitoarelor de televiziune avea posibilitatea să controleze corridorul din fața ușilor celulelor. Nimic nu se mișca.

Informația difuzată în cadrul programului muzical de la miezul nopții l-a făcut pe Springer să sară din scaun. S-a dus în aria din spate a celulelor și s-a oprit în fața zăbrelelor corridorului. Totul era liniștit. Springer s-a întors în încăperea de pază și s-a uitat în continuare pe monitoare.

La ora 6.30, a fost schimbat de un coleg. Încet, instituția s-a trezit.

La ora 7.15 angajații Miesterfeld, Stapf, Stoll, Griesinger și Hermann au intrat în tură. Secretarul principal Klaus Miesterfeld a preluat de la conducerea instituției cheile celulelor și a semnat de

primire. Apoi a deconectat sistemul de alarmă și a deschis grilajul de la corridorul celulelor. Gardienii au îndepărtat plăcile de placaj din fața ușilor cu ajutorul cărora se împiedicau discuțiile între deținuți.

Miesterfeld a deschis zăvoarele de siguranță la toate cele patru celule. La ora 7.41, secretarul superior a deschis ușa la numărul 716. Lângă el se afla secretarul principal Willi Staf. Cei doi aduceau căruciorul cu micul dejun cu cafea, pâine neagră și un ou fierb. Li s-a părut ceva suspect. Deținutul Raspe nu se afla, ca de obicei, la ușă. Colegii lor, între care gardiana Renate Frede, care în timpul nopții au fost de serviciu, se aflau la câțiva pași în spate. Stoll a aruncat o privire în celulă, apoi s-a întors brusc spre ceilalți.

— Veniți aici. Uitați-vă, s-a întâmplat ceva!

Gardienii s-au îngrămădit în deschizătura ușii. Patul lui Raspe se afla de-a curmezișul intrării. Raspe se afla cu picioarele întinse pe pat. Capul era puțin întors spre dreapta și atârnă în jos. Din stânga craniului curgea sânge. Pe peretele din spatele capului era o pată de sânge. Stoll a observat că Raspe respiră și l-a auzit gemând.

— Închide imediat! a ordonat secretarul principal Miesterfeld.

Nici un gardian nu a intrat în celulă. Stoll a închis ușa și l-a informat pe adjunctul directorului, Horst Bubeck. Miesterfeld a chemat serviciul sanitar. Gardienii discutau pe un ton scăzut, pentru că deținuții din celelalte celule să nu afle despre cele întâmpilate. Peste nici două minute au sosit sanitarii însoțiti de inspectorul Erich Götz și de secretarul principal Heinz Munzing. Ușa s-a deschis din nou și s-a intrat în celula lui Raspe.

— Aici se află un pistol! a strigat unul dintre gardieni.

— Aceasta mai trăiește, a constatat Götz. Din prevedere iau pistolul.

Cu batista a luat arma ținând-o de țeavă. Miesterfeld a adus un șerbet în care s-a învelit pistolul. Götz și-a pus batista la loc. Nu se vedea nici o urmă de sânge.

Mai târziu, gardienii nu au fost de aceeași părere în ce privește locul unde s-a aflat pistolul. Unul dintre sanitari opina că a fost în mâna deschisă a lui Raspe. Inspectorul Götz și-a adus aminte că l-a tras din mâna închisă. Amprente nu au mai putut fi stabilite. Raspe

sângeră din gură, urechi și nas. Avea cheaguri la ambii ochi, mari cât un pumn de copil. La prima vedere, sanitarii n-au observat nici o rană de împușcătură. Fără a modifica poziția lui Raspe, au alarmat salvarea.

În jurul orei 8, a sosit ambulanța Crucii Roșii. Doi sanitari l-au aşezat pe Raspe pe targă și i-au montat perfuzia. Puțin mai târziu a apărut și medicul. Însoțit de doi funcționari de la Justiție, Raspe a fost dus la Spitalul Katharina. Două mașini ale Poliției deschidea convoiul.

În sala de operație totul era pregătit. I s-a făcut o radiografie și i s-a acordat primul ajutor. Dar orice intervenție a fost zadarnică. Jan-Carl Raspe a decedat la ora 9.40.

După transportarea lui Raspe, la ora 8.07 s-a deschis ușa la celula lui Baader. Din interior, o saltea din burete era proptă în cadrul ușii. Sanitarul Soukop a împins saltea și a intrat. Ferestrele erau întunecate. În celulă era atât de întuneric, încât de-abia se vedea. Baader se afla întins pe jos, cu capul într-o balță de sânge. Gura era deschisă, ochii fișăi priveau în sus. Sanitarul a încercat să-i ia pulsul, dar Baader era deja mort. Mâna-i era rece. În stânga sa se afla un pistol.

— Priviți, avem aici surpriza, aici e un alt pistol, a remarcat un funcționar de la Justiție.

La indicația unui membru al conducerii instituției, ușa celulei a fost din nou închisă. Deoarece în celula lui Baader nu mai era nimic de salvat, cu toții s-au îndreptat spre celula 720 de vizavi. Din nou sanitarul a intrat primul în încăperea semiîntunecată. În stânga intrării se afla un fel de perete despărțitor, în spatele căruia Gudrun Ensslin își avea saltea. Soukop a pipăit în semiîntuneric peretele și s-a uitat în spatele lui. N-a descoperit deținuta și a strigat-o. Nicăi un răspuns. Când s-a întors, a observat două picioare atârnând de sub pătura ce acoperea fereastra din dreapta a celulei. În acest moment a intrat doctorul Wolf Majerowicz. A prins mâna deținutei. Era rece.

Între timp, gardienii s-au grăbit spre celula 725. Irmgard Möller, în jeansi și un tricou, era ghemuită pe saltea, cu pătura trasă până

sub bărbie. Sanitarul i-a atins umărul drept și a tras pătura. Irmgard Möller a gemut. Adolf Sourkop a simțit sânge pe mâini. A presupus că și-a tăiat venele și i-a cercetat încheietura. Cum n-a găsit nici o rană, a ridicat tricoul deținutei și a văzut că are mai multe răni de înțepături în regiunea inimii. A simțit pulsul și a constat 80 de bătăi pe minut. A încercat să-i vadă pupilele, dar Irmgard Möller a strâns ochii. Între timp, medicul Majerowicz a intrat în celulă și a consultat rănită. A ajuns la concluzia că nu există răni ce-i puneau viața în pericol. După părerea sa, Irmgard Möller era conștientă. I-a făcut o injecție și i-a pansat rănilor.

Între timp a apărut și a doua ambulanță. Irmgard Möller a fost transportată la spitalul Robert Bosch. În dreapta saltelei din celula lui Irmgard Möller se afla un cuțit al penitenciarului plin de sânge. În secția de cardiologie a Clinicii chirurgicale a Universității medicii au constatat că Irmgard Möller prezintă patru răni de 1,5 – 2 cm adâncime în sfertul inferior al pieptului stâng. În cursul operației s-a constatat că țesutul din jurul pericardului este inundat de sânge, dar pericardul propriu-zis n-a fost atins.

2. Eliberarea

În 14 mai 1970, gardianul principal Günter Wetter asigura paza în clădirea I a penitenciarului Tegel din Berlin. Cu prilejul discuției la intrarea în schimb la ora 6.30, șeful său i-a ordonat să-l conducă pe arestatul Andreas Baader la Institutul Central German pentru Probleme Sociale din strada Miquel din Dahlem. Acolo, Baader urma să o întâlnească pe jurnalista Ulrike Marie Meinhof pentru a studia împreună documente. Baader și Meinhof și-au propus să scrie împreună o carte despre „tinerii marginalizați“.

Gardianul superior Karl-Heinz Wegener urma să-l însoțească pe Wetter. Înainte de plecare, Wetter trebuia să mai poarte o discuție cu șeful său. I-a mai rămas puțin timp în care să studieze documentele lui Baader. Pe o hârtie și-a notat data nașterii, 6 mai 1943, acuzația

de „incendiere cu pericol de omucidere“, precum și posibila dată de încheiere a pedepsei, respectiv începutul anului 1972. În plus, semnalamente ale lui Baader: înălțimea 1,76 m, zvelt, cap oval, frunte înaltă, bărbie proeminentă, păr săten, dinți lipsă.

Apoi a scos din acte o fotografie a lui Baader, după cum era prevăzut în astfel de ocazii. A preluat de la directorul instituției Wilhelm Glauberecht autorizația de ieșire în care se prevedea amânuntele. Deținutul trebuia să fie îmbrăcat civil, gardienii în uniformă și înarmați. Aceștia aveau asupra lor cătușe pentru a le folosi în situații deosebite.

Baader a fost instruit cum trebuie să se comporte.

– Nu este nici un pericol, a asigurat Baader. Nu mă gândesc să evadez. Am un contract cu editorul. Pentru carte primesc o mulțime de bani, de care pot avea urgent nevoie.

Wetter știa despre contract, cu toate acestea l-a atenționat pe Baader, conform regulamentului, că în cazul unei încercări de evadare, gardienii vor face uz de arme.

Până la sosirea mijlocului de transport, Baader a fost închis într-o celulă a clădirii de la poartă. Gardienii și-au luat pistoalele și au introdus un încărcător plin. La puțin timp, a început drumul spre Dahlem. La ora 9.20, autovehiculul a oprit în fața institutului.

– Cel mai târziu la ora 13.30 ne puteți prelua, i-a spus Wetter șoferului.

Gardianul superior Wegener și-a pus o cătușă la mâna stângă, iar capătul celălalt la dreapta lui Baader și au coborât amândoi din mașină. Wetter a sunat, iar după scurt timp Georg Linke, angajatul institutului, a deschis. Cei doi gardieni s-au legitimat și au explicat scopul vizitei. A apărut și bibliotecara Gertrud Lorenz și a condus grupul de trei în sala 9.

Acolo, Ulrike Meinhof consulta deja niște cartoteci. Wetter a verificat o a doua ușă și a constatat că este închisă. Apoi a închis fereastra. După ce încăperea a fost astfel asigurată, i-a scos cătușele lui Baader pentru a-i permite să scrie. Baader a cerut o cafea, iar un

angajat i-a pregătit un ness. Între timp, Meinhof s-a interesat dacă gardienii sunt însurați, dacă au copii.

– Da, au răspuns aceştia, soție și copii.

Erau surprinși de o astfel de întrebare și s-au mirat mai ales de faptul că jurnalista părea iritată de răspuns. Ulrike Meinhof a părăsit de câteva ori încăperea pentru a aduce alt material. Apoi s-a așezat lângă Baader și a discutat cu el pe un ton scăzut.

A sunat la intrare. Angajatul institutului, Georg Linke, s-a dus să deschidă. În fața sa au apărut două femei tinere care s-au aflat în institut și zilele precedente. Au vrut să treacă pe lângă Linke direct în sala de lectură, dar acesta le-a oprit și le-a trimis la bibliotecară.

– V-am spus de ieri să veniți numai după-masă, le-a zis ea, deoarece sala e ocupată.

Cele două femei au luat loc la o masă în sala de afară. Linke s-a întors în camera sa de lucru. Gardienii aveau impresia că Baader și Ulrike Meinhof lucrează intens. Amândoi fumau țigară de la țigară. Pentru a aerisi, unul dintre gardieni a întredeschis fereastra. Între timp s-a scurs o oră. Deodată, Linke a auzit zgomote în anticameră. A crezut că cineva a lăsat ușa de-afară deschisă și și-a părăsit biroul pentru a vedea ce se întâmplă. Cele două tinere se aflau lângă ușa de la intrare. Imediat, cineva a deschis-o și un bărbat cu o cagulă verde, ce lăsa loc doar ochilor, a năvălit în anticameră. L-a urmat o femeie, de asemenea cu cagulă.

– Rapid în sală, le-a strigat bărbatul celor două tinere.

Linke a încercat să-l opreasă, deși a văzut în mâinile sale două pistoale. Atunci s-a auzit o împușcătură. Mascatul a vrut să tragă cu pistolul cu aer comprimat. A tras însă cu celălalt, cel cu amortizor. L-a nimerit pe Georg Linke. În ciuda rănii, acesta a fugit în camera sa și a încuiat ușa pe dinăuntru. Apoi a încercat să încuiuie ușa pe coridorul ce ducea la șefa sa. Cum n-a găsit cheia, s-a așezat pe podea și a încercat să blocheze clanța ușii.

– Săriți pe fereastră, a strigat la cele două colege din camera sa.

Femeile au sărit. Când au ajuns în grădină, s-a cățărat și Georg Linke pe fereastră. Cei trei au încercat apoi să alerteze vecinii despre atac. De-abia atunci a observat Linke sângele de pe hainele sale.

Cele două femei, identificate ulterior de Poliție ca fiind Ingrid Schubert și Irene Goergens, au alergat în sala de lectură trăgând cu pistoale cu gaze lacrimogene. Le-au urmat cei doi mascați. Femeia avea o armă de calibră redus. Era Gudrun Ensslin. Gardianul Wegener, care stătea chiar lângă ușă, s-a ridicat brusc și a prins-o pe femeie.

– Trag, a strigat ea și l-a îngrămădit pe gardian într-un colț al camerei.

Acolo a avut loc o scurtă îmbrânceală, prilej cu care Wegener i-a smuls femeii perua roșie de pe cap, scoțând la iveală șuvițe de păr scurt, blond.

În acest timp, Wetter l-a prins pe bărbatul mascat și l-a depoședat de un pistol, o Beretta cu amortizor. Wetter și-a scos arma de serviciu și a încercat să o armeze. În acest moment, bărbatul cu cagulă a descărcat din imediata apropiere o încărcătură cu gaz lacrimogen în obrazul lui stâng. Deși orbit, Wetter a tras două focuri întâmplătoare ce s-au oprit în perete. Primul a sărit pe fereastră Andreas Baader, l-a urmat apoi Ulrike Meinhof. Ceilalți au mai tras câteva focuri cu gaze lacrimogene, apoi au sărit și ei. Două mașini cu motoarele supraturate au demarat rapid, apoi s-a făcut liniste.

După cum se stabilise, un complice se afla în fereastra Institutului de Artă Teatrală de vizavi, pentru a le face semn dacă nu există pericol. El era însă decis să nu dea în nici un caz „undă verde“. A vrut să saboteze acțiunea de eliberare, deoarece aflare cu puțin timp în urmă că se va face uz de arme de foc. În zadar. Actorii din casa de vizavi n-au așteptat semnalul, ci au tras imediat.

Nimeni din cadrul Institutului de Artă Teatrală n-a observat ceva din situația dramatică. De-abia când s-au auzit împușcături, colaboratori și vizitatori au alergat la fereastră. Au văzut doar persoane parțial măcate care alergau pe stradă. Au crezut mai întâi că este vorba despre o parodie a unor studenți, dar după aceea au pus mâna pe telefon și au alertat Poliția.

Pe stradă, patru femei și doi bărbați tocmai săreau într-un Alfa Romeo Sprint gri metalizat și într-o altă mașină cu patru uși. La volan se aflau de asemenea femei.

În această dimineață, Astrid Proll își parcaseră mașina Alfa Romeo cu două uși achiziționată mai demult în fața Institutului pentru Probleme Sociale pentru a-i aștepta pe cei eliberați. Una după alta s-au întîlnit pe bancheta din spate trei femei, iar bărbatul a stat în față. Astrid Proll cunoștea drumul prevăzut pentru evadare pe care îl parcursese de câteva ori înainte. Pe scurtul drum ce l-au străbătut, mașina a săltat în viteză peste pavaj și a luat curbe strânse. Irene Goergens, crescută în căminul Eichenhof din Berlin, s-a aşezat în spatele lui Astrid. Deodată, i s-a făcut rău și ceva cald i s-a prelins pe cefă. Ea a început să înteleagă că ceva nu este în regulă.

În mașina strâmtă pasagerii și-au schimbat măștile și perucile și și-au ascuns armele și jachetele. În mijloc stătea Ingrid Schubert, cea care șapte ani mai târziu avea să se spânzure în penitenciarul München-Stadelheim, după moartea deținuților de la Stammheim în 1977. Gudrun Ensslin se afla în partea stângă, mută și încordată. Totul s-a derulat foarte repede. Astrid a oprit de câteva ori, prilej cu care câte unul sau câte doi, pasagerii ei au părăsit mașina, înainte de a opri într-o stradă liniștită, unde a închis-o și a plecat.

La ora 12.45, a sosit la fața locului și brigada omucideri. Angajatul institutului Georg Linke (62 ani) a fost transportat cu o rană gravă la Spitalul Martin-Luther.

Această acțiunea de eliberare a lui Andreas Baader a fost încununată de succes.

3. Andreas Baader

Tânărul care a sărit pe fereastră spre a deveni liber la 14 mai 1970, lăsând în urmă studiul problemelor sociale și un bătrân împușcat, împlinise cu puțin timp în urmă 27 de ani.

Andreas Baader s-a născut la 6 mai 1943 la München ca fiu al istoricului și arhivarului dr. Berndt Philipp Baader, rămas dispărut după ce a ajuns în 1945, soldat fiind, în prizonierat sovietic.

Mama nu s-a recăsătorit niciodată.

Andi, cum era alintat, a devenit copilul răsfățat al mamei Anneliese Baader, al bunicii și al unei mătuși. Inteligent, dar neastămpărat, săa sună caracterizarea educatorilor și rudelor, leuș dacă ceva nu-l interesa, dar cu o voință deosebită.

Tatăl său a studiat la începutul războiului la Universitatea din München. Când frații Scholl au fost arestați, a venit acasă surescitat și i-a spus soției sale că trebuie să treacă în rezistență.

„În acest fel pui existența familiei în joc“, i-a replicat soția, forțându-l să renunțe la ideea de rezistență.

„Deoarece i-a fost frică, avea să spună Anneliese Baader despre soțul ei. Asta era diferența dintre cei doi. Lui Andreas nu i-a fost niciodată frică.“

Pe când era copil, Andreas nu accepta indicații sau ordine, fără să întrebe de ce. Cândva, mama a renunțat să mai folosească măsuri educative. Îi era greu să prevadă acțiunile și reacțiile sale. Uneori împărtea tot ce avea, își scotea puloverul dacă îi era frig cuiva, altori fura bani fără să gândească. Se răzvrătea împotriva multor ritualuri ale gospodăriei feminine: protesta împotriva spălării, trebuia adus de urechi la masă, nu mâncă ceea ce nu-i plăcea. Nu a vrut să primească prima împărtășanie, deoarece ura educația religioasă, nu-și serba ziua de naștere și a încercat să o convingă pe mama sa să renunțe la sărbătoarea Crăciunului. În discuții, avea o părere fermă pe care o susținea până-n pânzele albe. Adesea se bătea, dar nu numai pentru propriul interes.

Bunica sa nu-l considera deloc brutal, ci mai degrabă moale. Îi reproșa o lipsă de exercițiu sportiv. Ura sportul, iar atunci când alții făceau excursii în munți, el rămânea acasă.

Deși în școală generală Andreas a fost nevoie să repete o clasă, mama lui era de părere că trebuie să dea bacalaureatul. În clasa a cincizea a rămas din nou repetent „din cauza neglijării temelor și a